

(Hekayə)

Göylərin sultanı günəş Günəşli qəşəbəsindəki yeni ucaldılmış göydələnlərə dirsəklənərək öz zərrin şəfəqlərini düz-dünyaya səpələməkdəydi. Mən isə bekarçılıqdan şəxsi arxivimi qurdalayırdım. Əslində, çoxdan yazdığım, sonralar it-bata saldıığım hekayəmi axtarırdım. Bu beyndə televizorumuzun ekranından qulağıma şipşirin, məlahatlı bir səs doldu. Sənətinin vurğunu olduğum gənc xanəndə "Şuşanın dağları" mahnısını oxuyurdu. Özümdən asılı olmayaraq, bir də gördüm, mavi ekranın qarşısındakı divanda oturmuşam. Mahnı bitməmiş əlaşiq-dolaşiq bir reklam çarxı fırlatdılar. Tezəcə kanalı dəyişdim. "Bulaq" TV-də - "ən baxımlı" kanalda "On birdən sonra" şousu gedirdi. Tanınmış aparıcı Turxan Atəşli adəti üzrə səsinə başına atmışdı. Otbiçən aqrəqat kimi ağzına "keçəni" doğrayıb-tökürdü.

-Mənim, - deyirdi, - əziz, məhriban, qədərbilən, sədaqətli, hörmətli izləyicilərim, hamıvuzun sabahları xeyirliyə açılısın. Bu gün-nəri söhbətimiz əsl sənətdən, sənətkarlıqdan, mükəmməl ifaçılıqdan gedəcəy. Soruşun, nöşün? Ona görə ki, mən bu gün-nəri studiyamıza hamıvuzun xoşladığıvız,

Aparıcı cavab gözləmədən fikrini tamamladı: - Əntiqə xanım! Əntiqə Mirbəşir! Hüsniçamalı, ağıl-kamalı, yerışı, duruşu, sallanışı da əntiqədi, sənəti də, səsi də. Nə başımızı ağrıdım, indi görəcəksiz. Buyurun, gəlsin milyonların səbirsizliknən gözlədiyi Əntiqə xanım.

Studiyada qolları, sinəsi, kürəyi, qılçaları ön tərəfdən dizlərindən yuxarıyacan açıq olan totuq-motuq, yumrusifət, fındıqburun, bulud zülflü, ay qabaqlı, gülgez yanaqlı bir qız peyda oldu. O, əvvəlki müğənnidən fərqli olaraq Turxan bəyi öpmədi; sol əlini sinəsinə qoyub onun qarşısında baş əydi. Aparıcı onun ağmaya əllərindən tutub ərklə: -Sən mənim canım, - dedi, - bir-iki kruq fırlan, sənə yaxçı-yaxçı baxım. Çoxdandı görmürəm səni. Darıxmışdım sənədən öteri.

Müğənni xanım aparıcının təklifini əzilə-büzülə yerinə yetirdi.

-Pəh-pəh, maşallah, lap gün kimi alışıb-yanırsan, ay qız. Göz dəgəmsin. Amma deyəsən xeyləx kökəlmisən. 5-6 kilo ata bilsən, əladan əla görünərsən.

-Yaxşı da, ay Turxan bəy, utandırma məni, qoy tamaşaçılarının xoş-beş eləyim, hal-əhval tutum...

Növbəti dəfə aparıcı kallaşmış səsinə sahmana salmaqdan yana 2-

Dərdimi oda ataydım...

Sonra o biri "ulduzlar" da növbəylə öz məhəmətlərini, nəyə qədər olduqlarını bitdə-bitdə çözləyib qoydular ortalığa. İndi mən deyim, yetirim qara qulluğunuz, eşitməyənlər, görməyənlər də "feyzyab" olsunlar o kəməmlərdən, sözlərdən:

*O, mənim nəfəsimdi,
İçdən gələn səsimdi.
Hər nə etsə, basımdı.
İkimiz bir şəhərdə,
İki can bir bədəndə...
Yaxud:
Biz gəldik üz-üzə,
Dayandıq göz-gözə.
Apar məni dənizə
Hamı baxsın qoy bizə...*

Nə başınızı ağrıdım. Beyinləri cırmaqlayan xaric səslər, mayıf ifalar bir-birini əvəzlədikcə kortəbii alqışlar, boğazdan yuxarı təriflər, atmacalar baş alıb gedirdi.

Davamında Turxan Atəşli üzünü gənc müğənnilərə tutaraq onlara sonsuz təşəkkürünü təkrar-təkrar dilə getirdi: - Qızlar, çox sağ olun. Bu günləri siz öz möhtəşəm çıxışlarınızla izləyicilərə xüsusi zövq aşladınız. Beş-altı kəlmə də sənətinizin dəyəri bərsindəndən danışım: - Sizin rəngarəng ifalarınızı dinlədikcə adam başı dumağ çalmalı bağlarına, dişgöynədən bulaqlarına, keçilməz meşələrində ye-

APAR MƏNİ DƏNİZƏ, yaxud on birdən sonra

dəyər verdiyiniz gənc, parlaq gələcəyləri olan müğənniləri çağırmışam. Bu günəş üzlü, ay camallı, mələy misallı, ahu gözlü, ceyran baxışlı gözəlləri mən, inanız, tərif eləməyə söz tapmaqda çətinlik çəkirəm. Cazibədar olduqları qədər sənətlərində də əvəzolunmazdılar. Allah-taala hər şeyi bu qızlara səxavətnən, bolbol verib. Hələ onların bir başqa üstünlükləri də var. Heç kimnən işləri, xoşagəlməz söz-söhbətləri yoxdu. Qalmaqdandan uzaqdılar. Aparıcı nazik, uzun boğazını artlayıb səsinin cilovunu bir qədər də bosaltı: - Mən icazəniznən vaxt itimədən ilk öncə studiyamıza ifaçılıq manerası, dəst-xəttiynən seçilən və çox sevilen müğənni Yazgül Yadigarlımı dəvət eləyirəm. Buyursun, xoş gəlib-səfa getirib.

Səmərqənd kağızıtek ağappaq, qaynar gözlü, sivri qaşlı, alma yanaqlı, ətli-əndamalı, boylu-buxunlu, gömgödək sarı don geymiş bir cüvənənən ley sərçənin üstünə şığıyan tək cumdu aparıcının üstünə. Gen, şümşad, yarıaçiq sinəsindəki yupyumru, ucları şiş qayaları xatırladan möhtəşəm məmələrini dayadı onun taxta sinəsinə. Fağırı nə tövr sıxdısa, sümükkləri şaqıldadı. Sonra çılpaq, bəyaz qollarını doladı qarşısındakının uzun, arıq boynuna. Turxan xanımın əllərindən qurtulcaq gülümsəyib dedi: - Ancaq gözlə ha, Yazoş, sarocqakma ləkə salarsan, təzə almışam. Məni evə qoymazdar.

"Yazoş" xanım da söz altda qalmadı: - Neynim, özümdən asılıdı bəyəm. Sən o qədər məhriban, səmimi, istiqanlı, istəklisən ki... Turxan, əzizim, sən məni uje ikinci dəfədi verilişinə dəvət eləyirsən. Diqqətinə görə şəxsən sənə şirkətinizin rəhbərliyinə sonsuz minnətdarlığımı bildirirəm. Uca Yaradan sızləri biz sənət adamlarına çox görməsin.

- Yaxçı, keç bəgəndiyin yerdə əyləş. Növbəti qonağım sizcə kim oləcəy?

3 ağız yüngülcə öskürdü, ətrafındakılardan üz istəyib sözünün ilməsinin qaçmasına imkan vermədi.

- İndisə, dostlar, çoxdan kanallarda görsənməyən, konsert salonlarında çıxış eləməyən, fəqət heç vaxt unudulmayan Turanə xanım gəlir! Turanə Mərdanqızı ilk öncə, neçə il qabaq ona populyarlıq qazandıran, sözlərini də, musiqisini də özünün yazdığı "Mən hamışə sənənləyəm" mahnısını oxuyacey. Xoş gəlib-səfalar getirib. Gəlin ürəkədən alqışlayaraq onu - ulduz müğənnimizi. Sol əlində tutduğu mikrofonu çəhrayı dodaqlarına dayayan nazlı-qəmzəlikörünüşi məzəli, düz qamətli bir xanım asta addımlarla, pəsdən oxuya-oxuya meydana varid oldu. Hamının nəzər-diqqəti dərhal qızın alışıb-yanan, ulduztek sayrışan, göz qamaşdıran, ağıl çaşdıran vücuduna dikildi. Zalım balasının şümşad bədəninin "strateji" nöqtələri istisna olmaqla, çox yeri çılm-çılpaq vəziyyətdəydi. Dahi şairimiz M.P.Vaqif onu bu görkəmdə görseydi, yəqin ki, indiyəcən yazdığı şeirlərinə bu misraları da əlavə edərdi:

*Sən gəldin, nur doldu evə, otağa,
Gəldiyin yollara olum sadağa.
Durub qurban olmaq sənətk qonağa
Nuşdur canımızca, ay qəşəng pəri!*

Öz gözüynən görməyən inanmaz. Müğənni xanımın enli sinəsinin hələ qələm toxunmamış ağı qalın kağıza, kürəyinin isə qabığı təzəcə soyulmuş ilq yumurtaya bənzəri vardı. Bunlar öz yerində. Onun şişman, boyalı dodaqlarının hiss olunmayacaq dərəcədə tərpenişindən bilinirdi ki, səs ondan deyil, hardasa başqa yerdən gəlir. Yəni indiki "dildə" desək, fonogramdır. Eynilə monotonlu bir meyxana stilində quraşdırılan həmin mahnının sözlərinin isə şeirə, seiriyətə əsla dəxli yox idi.

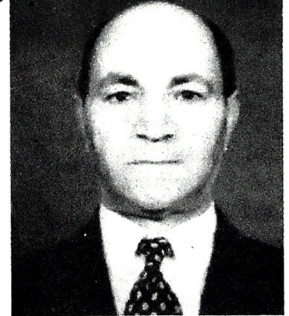
*Kaş yanında olaydım,
Əllərindən tutaydım.
Sarılaydım boynuna,*

nidən vurulur. Mahnılarınızın sadə, aydın, qısa, lakin dərin mənalı sözləri hissələrimizi coşdurdu, əhval-ruhiyyəimizi durultdu. Allah səvisizə qüvvət versin. Heç vaxt...

Aparıcı fikrini yekunlaşdırmaq istəyirdi ki, heç kəsin gözləmədiyi bir olay baş verdi. İkinci cərgədə oturmaş tamaşaçılardan orta yaşlı bir kişi ayağa qalxıb ucadan:

-Turxan bəy, - dedi, - inciməyin. Bayağıdan oturmaş şounuza baxırıq. Çağırduğunuz müğənnilərin oxumalarını diqqətlə izləyirik. Mən öz payıma deyirəm. Onların heç biri xoşuma gəlmədi. Belələrinə tərifləməklə camaatı təhqir edirsiniz. Qonaqlarınızın zəif, sönnük, xaric ifaları, mahnılarını isə şit, bayağı, gülüş doğuran sözləri zövqləri oxşamağı bir yana, əksinə, əsəbləri tarıma çəkdi. Biri deyir, mənim mahnılarım trenjə düşüb, biri deyir mənim filan mahnım 850 izləyici toplayıb, o biri deyir, mən hər dəvət olunan yerə getmirəm. Kim inanar bunlara? Hər şey göz qabağında deyil? Siz və sizin təkli öz ana dilində düzəməlli danışa bilməyən aparıcılar deyilmi milləti teleməkanlardan uzaqlaşdırın.

Gurultulu alqış studiyanı titrətdi. Hayıf ki, bu heyndə işığımız söndü. Tay bilmədim isin axırı necə oldu.

Qorxmaz ABDULLA,
AYB-nin üzvü,
10.02.2022